

TÁJÉKOZTATÓ-BELEEGYEZŐ NYILATKOZAT

Fogszabályozás előtt álló páciensek részére

A FOGSZABÁLYOZÁS KOCKÁZATA ÉS KORLÁTJAI

A sikeres fogszabályozás alapja az őszinte viszony orvos és páciens között. A kezelőorvos mindig azon dolgozik, hogy a lehető legjobb eredményt érje el minden egyes páciensnél. Munkánk során bebizonyosodott, hogy a legszebb eredményeinket, a megfelelően tájékoztatott, ezáltal partnerként együttműködő páciensekkel, illetve szülőkkel közösen érhetjük el. A fogszabályozás megkezdése előtt azonban tudatosítani kell magunkban a tényt, hogy mint minden orvosi beavatkozásnak, ennek is megvannak a maga kockázatai esetleg korlátjai. Éppen ezért fontos átgondolni, hogy az adott eltérés valóban csak orthodontiai úton korrigálható-e, illetve kockázat-nyereség tekintetében megfelelő alternatívája-e egy esetleges profetikai vagy konzerváló fogászati ellátásnak. A fogszabályozás, illetve az arc- állcsont ortopédia egy olyan szakága a fogászatnak, mely magába foglalja a legkülönbözőbb harapási eltérések, izomdiszfunkciók és az állcsontok helyzeti rendellenességeink diagnózisát, megelőzését, valamint kezelését. A fogszabályozó szakorvosok az 5 éves egyetemi alapképzés után, minimum 3 éves továbbképzésen vesznek részt, ezzel biztosítva számukra komplex rálátást a kezelés sikeres kivitelezéséhez.

A KEZELÉS EREDMÉNYE

Habár a kezelőorvos minden tőle telhetőt megtesz, hogy fogszabályozó kezelések az előre megírt tervek szerint történjenek és fejeződjenek be, nem garantálható, hogy az elért eredmény maradéktalanul tökéletes lesz vagy, hogy a kezelés közben nem adódhatnak komplikációk, illetve jelenhetnek meg mellékhatások. Az orvos számára a legnagyobb segítséget az jelenti, ha a páciense mindig pontosan érkezik, mindent megtesz a tökéletes szájhygiéiáért, vigyáz a készülékére és követi az orvosa utasításait.

A KEZELÉS VÁRHATÓ HOSSZA

A kezelés hossza nagyban függ a megoldandó problémák mennyiségétől, súlyosságától, a páciens növekedésétől, illetve együttműködésétől. Éppen ezért a tényleges kezelési időt csak megbecsülni lehet, konkrét ígéretet tenni nem. A tervezett kezelési időt kitolhatja az állcsontok növekedésének rossz iránya, olyan szokások melyek hatással lehetnek a fogazatra, fogágy betegség vagy egyéb fogazati problémák, illetve, ha a páciens nem tartja be az előírt utasításokat.

KEZDETI NEHÉZSÉGEK

Azemberi száj igen érzékeny, éppen ezért a fogszabályozás megkezdése után mindig számítani kell egy pár napos hozzászokási időszakra, illetve a nyálkahártya átmeneti sérüléseire, melyet a készülék szájba helyezése okoz. Amennyiben szükséges vény nélkül kapható fájdalomcsillapítók használata javasolt a panaszok enyhítésére. Súlyosabb panaszok esetén ügyeletes kollégánkkal konzultálhat a további tüneti kezelési lehetőségekről.

VISSZARENDEZŐDÉS / RECIDÍVA

A tökéletesen befejezett fogszabályozó kezelés sem garantálja az élethosszig tartó eredményt. Nem szabad elfelejtünk, hogy a szervezetünk folyamatosan változik, ez alól nem kivételek a fogak sem. A fogak lassú vándorlása természetes folyamat, melyet örökre meggátolni nem lehet és nem is tanácsos éppen ezért kisebb torlódások, rések mindig megjelenhetnek a kezelést követően! A retenciós készülékek feladata, hogy az új pozícióba rendezett fogak helyzetét megtartsa. Egy átlagos kezelés esetén is évekbe telhet, mire a fogak stabilizálódnak, éppen ezért nagyon fontos a retenciós készülékek utasítás szerinti hordása, máskülönben akár pár nap alatt a fogak elvándorolhatnak, ezzel rontva mind funkcionálisan, mind esztétikailag az elért eredményt. Nehezen kooperáló páciensek esetén vagy súlyos torlódás megoldása után javasolt lehet fix retenciós készülék felragasztása.

FOGELTÁVOLÍTÁS

Helyhiány vagy harapási rendellenesség esetén szükség lehet tej- vagy akár maradó fogak eltávolítására. Ez további kockázatokat jelenhet, melyekről érdemes a kezelés megkezdése előtt szájsebésszel konzultálni.

ARC-, ÁLLCSONT SEBÉSZETI BEAVATKOZÁSOK

Állcsontok növekedésének befejeződése után bizonyos harapási rendellenességeket csak azok műtéti áthelyezésével lehet korrigálni. A műtét altatásban történik, mely további kockázatot jelenhet, ezért lehetőség van a kezelés megkezdése előtt kezelőorvosával egy, maxillo-facialis sebészt is tartalmazó teammel konzultálni. Fontos tudni, hogy a műtétet megelőző fogszabályozási kezelés a fogaknak csak az állcsonton belüli helyes pozíciót alakítja ki, az alsó és felső fogazat helyes érintkezését nem! Ez az átmeneti állapot olykor rosszabb mind esztétikailag, mind funkcionálisan, mint a kiindulási állapot, éppen ezért a műtét későbbi lemondása újabb problémákat okozhat.

FOGSZUVASODÁS ÉS FOGAK ELSZÍNEZŐDÉSE, A MEGFELELŐ SZÁJÁPOLÁS FONTOSSÁGA

A tökéletes szájhigiénia, illetve a fogszabályozó kezeléstől független rendszeres fogászati kontroll fontos eleme a terápiának. Nem megfelelő fogmosás esetén elszíneződések (barna, sárga, krétafehér, melyek sokszor véglegesek), szuvasodás vagy fogágy betegség jelenhet meg. Ezeket a problémákat a nem megfelelő szájjápolás révén felhalmozódó lepedék okozza, így ezek előfordulhatnak orthodontiai kezelés nélkül is, de a rögzített fogszabályozó rossz szájhigiéniával kombinálva növeli a kialakulásuk esélyét. Éppen ezért a kezelőorvos nem kielégítő szájjápolás esetén elutasíthatja, illetve megszakíthatja a fogszabályozó kezelést, hogy a további szövődményeket elkerülje. A problémát tovább súlyosbíthatja fluoridmentes fogkrémek használata, illetve cukros ételek, italok túlzott fogyasztása.

GYÖKÉRFELSZÍVÓDÁS, FOGBÉL SÉRÜLÉS

Előfordulhat, hogy a kezelés alatt egyes fogak gyökere megrövidül, részben felszívódik. A gyökérfelszívódás pontos okai ez idáig tisztázatlanok, éppen ezért nem megjósolható, hogy melyik páciensnél jelenik meg. Azonban a szakirodalom alapján elmondható, hogy még súlyos gyökérfelszívódás esetén is a fogak stabilizálódhatnak és hosszú távú megtarthatóságuk nem csökken. Amennyiben a kezelőorvos felszívódást diagnosztizál, javasolhatja a kezelés szüneteltetését vagy azonnali leállítását az eddig elért eredménytől függetlenül. Mély tömással ellátott vagy sérült fogak esetén fennáll a veszélye annak, hogy a fog alkalmazkodó képessége csökken és a fogmozgatás következtében elhal a fogbél. Ebben az esetben a fog gyökérkezelésére vagy eltávolítására lehet szükség.

FOGÁGYBETEGSÉG

A parodontium (fogat körülvevő csont és íny) megbetegedését vagy elváltozásának súlyosbodását okozhatja a fogszabályozó kezelés. Fontos megjegyezni azonban, hogy a leggyakoribb kiváltó ok a nem megfelelő szájhygiéna. Kötelező a rendszeres fogászati szűrés a fogszabályozó kezeléseken felül, amennyiben az általános fogorvosa úgy ítéli meg szükséges lehet parodontológus szakorvosi kontroll is 3-6 havonta. Amennyiben az esetlegesen kialakult fogágy betegség nincs kezelve, az a fogszabályozó kezelés felfüggesztését vagy befejezését vonhatja maga után.

FOGSZABÁLYOZÓ KÉSZÜLÉK OKOZTA SÉRÜLÉSEK

Kerülni kell azokat a sportokat (vagy fogvédőt kell használni), tevékenységeket, illetve ételeket melyek kárt tehetnek a fogszabályozóban. A leeső kisebb darabok lenyelésre vagy belélegzésre kerülhetnek, melyet komolyabb orvosi ellátást igényelhetnek. Amennyiben szokatlan dolgot tapasztal, vagy úgy érzi valahol meggyengül a fogszabályozója mihamarabb értesítse kezelőorvosát, jelenjen meg ügyeletén. Ugyancsak jellemző a különféle fogpótlások télpótlás, kerámia korona stb.) sérülése a készülék eltávolításakor.

GUMIZÁSOK

A kezelés során gyakran van szükség az állcsontok „összegumizására”. A megfelelő hatás elérése érdekében, a gumikat naponta minimum 18-20 órát kell viselni, máskülönben kívánt eredmény nem várható!

ÁLLKAPOCS ÍZÜLETI PANASZOK

Az állkapocs ízületi panaszok sokféleképpen jelentkezhetnek, mint például fejfájás, fülfájás, rágási nehézségek és sokféle kialakulási okkal számolhatunk, mint például korábbi sérülések, öröklött hajlam, ízületi gyulladások, fogcsikorgatás, nem megfelelő harapási forma és sok egyéb egészségügyi állapot. Mint látható ezek a problémák megjelenhetnek fogszabályozási kezelés nélkül is, ám ha nyitási-csukási nehézséget, kattogást, fájdalmat tapasztal, jelezze a kezelőorvosának, mert más szakorvosok kezelésbe történő bevonását teheti szükségessé.

ÁLLCSONTBAN RAGADT, CSONTOSÁN RÖGZÜLT, ELŐ NEM TÖRT FOGAK

Egyes fogak az állcsontban ragadhatnak (impactált), csontosán rögzülhetnek (ankylotizáltak) vagy sikertelen előtörés miatt az íny alatt várakozhatnak. Sokszor ezek az eltérések minden ok nélkül jelentkeznek és előre nem megjósolhatóak. Az elváltozások kezelése függhet a környező szituációtól, a fog fontosságától. Ennek megfelelően történhet a fog eltávolítása, a sebészi feltárása és sorba állítása vagy transzplantációja, esetleg fogpótlással vagy implantátummal történő helyettesítése. A fogmozgatás során a környező fogak gyökereinek közelsége kockázatot jelenthet. Előfordulhat a megfelelő legmagasabb szintű körületekintés mellett is gyökérfelszívódás.

HARAPÁS TÖKÉLETESÍTÉSE

A kezelés végén számítani lehet egyes fogak korai, nem megfelelő érintkezésére. Ezeket a minimális interferenciák a legegyszerűbben a rágófelszín kontúrozásával korrigálhatóak, mely kevés zománc elvételével jár. Hasonló kezelés a fogak interproximális redukciója, de ebben az esetben a fogközökből távolítunk el minimális foganyagot, ezzel helyet nyerve egy-egy torlódás megoldásához és csökkentve a relapszus esélyét.

NEM TÖKÉLETES VÉGEREDMÉNY

Az emberi fogazat (fogak mérete, formája), illetve a kiindulási állapotok (hiányzó fogak, rések, torlódás) nagy variabilitása miatt sokszor nem garantálható a tökéletes végeredmény (példaként

említendő húzások utáni tökéletes részzáras). Ilyen esetben szükségessé válhat a fogak szélesítése tömőanyaggal, esetleg korona, híd vagy egyéb profetikai munka elkészítése.

BÖLCSESSÉGFOGAK

A fejlődő bölcsességfogak újbóli torlódást okozhatnak a fogszabályozó kezelést követően. A fogszabályozó szakorvos javaslatára szükségessé válhat a fog eltávolítása vagy további nyomon követése rendszeres röntgenfelvételek készítésével.

ALLERGIA

Habár nagyon ritka a fogszabályozásban alkalmazott fémekkel szembeni allergia, abban az esetben, ha ez mégis felmerül, úgy a kezelés módosítására vagy azonnali befejezésére lehet szükség!

ÁLTALÁNOS EGÉSZSÉGÜGYI PROBLÉMÁK

A szervezet egészét érintő betegségek, mint például csont, vér, hormonális, stb. zavarok jelentősen befolyásolhatják a kezelés kimenetelét. Ezen túlmenően bizonyos vény nélkül kapható vagy Receptköteles gyógyszerek is nehezíthetik a kívánt eredmény elérését. Bármilyen egészségügyi panasza van, vagy gyógyszert szed, tájékoztassa kezelőorvosát!

DOHÁNYZÁS

A dohányzásnak számos káros hatása van a szájüregen belül, melyek ronthatják a fogszabályozás sikerességét. Többek között ínybetegséget, sebek lassabb gyógyulását, ínyvisszahúzódást, elhúzódó fogmozgatást, szájüregi rákot okozhat. Dohányzás esetén fontolóra kell venni a kompromisszumos orthodontiai megoldásokat is.

FOGSZABÁLYOZÁSI MINI-IMPLANTÁTUM VAGY MINI-CSAVAR (TAD)

A kezelési terv tartalmazhatja mini-implantátum beültetését akár a szájpadba, akár a fogíny külső oldalára a fogak gyökere közé. Ennek a csavarnak a beültetése speciális kockázatokkal jár:

- Előfordulhat, hogy a csavar kilazul mely az eltávolítását és nagyobb csavar beültetését teheti szükségessé. Amennyiben az újabb csavar sem tud rögzülni alternatív kezelési tervre lehet szükség, mely akár hosszabb kezelési idővel és más kellemetlenségekkel járhat.
- A beültetett implantátum körül ínygyulladás alakulhat ki mely egyfelől a csavar elvesztését okozhatja, másfelől az íny megnagyobbodásával járhat, mely így körbe nőheti az implantátum fejét ezáltal használhatatlanná téve. Szükség esetén a gyulladt íny eltávolításra kerülhet.
- Behelyezés vagy eltávolítás közben a csavar eltörhet. Ebben az esetben a szájsebész dönti el, hogy a bennmaradt darab eltávolításra kerül vagy elegendő-e a rendszeres kontroll.
- Behelyezés közben sérülhetnek a szomszédos fogak gyökerei, kisebb idegek, erek esetleg perforálhat az orrmelléküreg. Általában ezek a problémák nem számottevőek, ennek ellenére előfordulhat, hogy kiegészítő kezelést tesznek szükségessé. Ritka esetben a sérült fog eltávolítását vagy gyökerének felszívódását okozhatja (ezáltal elvesztését)!
- Behelyezés előtt felületi vagy helyi érzéstelenítés szükséges, allergia vagy korábbi érzéstelenítési nehézségek esetén tájékoztassa orvosát.

NYILATKOZAT

Alulírott páciensként kijelentem, hogy a beleegyező nyilatkozatot elolvastam és teljes mértékben megértettem a felsorolt kockázatokat, javaslatokat. Ugyancsak elfogadom, hogy jelentkezhetnek, olyan problémák a fogszabályozással kapcsolatban melyeket a nyilatkozat nagyon alacsony előfordulási gyakoriságuk miatt nem részletez, illetve, hogy a fogszabályozás végeredménye eltérhet az általam elvárttól. Kijelentem, hogy kezelőorvosommal részletesen átbeszéltük a lehetséges mellékhatásokat, a nyilatkozat tartalmát és kérdéseimre kielégítő választ kaptam.

Kezelőorvosom tájékoztatót, hogy a kezelés nem kötelező!

A kezelést saját akaratomból vállalom.

Ezennel beleegyezem a kezelőorvosommal közösen eldöntött kezelési terv megvalósításába, illetve az esetlegesen ehhez szükséges kiegészítő kezelések elvégzésébe. Megértettem, hogy a kezelési költségem kizárólag a fogszabályozó szakorvosom által elvégzett kezelésemet fedezi, egyéb orvosi vagy fogorvosi kezelésemet nem.

MEGJEGYZÉSEK

A rögzített készülék eltávolítása után éjszakai készülék hordása szükséges, hogy a korai visszarendeződést megelőzzük. Hosszú távon a fogazatban kisebb változások mindig létrejöhetnek, ezek a természetes öregedési-érési folyamat részei, a kivehető készülék hosszabb hordásával csökkenthető a kialakulásuk, de teljes mértékben nem zárhatóak ki

SZEMÉLYES APATOK

PÁCIENS NEVE	
PÁCIENS SZÜLETÉSI DÁTUMA	
TAJ SZÁMA	
KISKORÚ PÁCIENS ESETÉN A HOZZÁTARTOZÓ NEVE:	
KEZELŐORVOS NEVE:	DR. KALLÓS GYÖNGYIKE

.....

Páciens / Hozzá tartozó aláírása